

Anotace rozsudku ze dne 9. října 2012 ve věci č. 29723/11

Szima proti Maďarsku

Senát druhé sekce Soudu rozhodl poměrem šesti hlasů proti jednomu, že nebylo porušeno právo stěžovatelky na svobodu projevu ve spojení s právem na svobodu shromažďování a sdružování.

(i) Okolnosti případu

Stěžovatelka je vyšší policejní důstojnice v důchodu. V rozhodné době předsedala odborovému svazu policie v Tettrekész. Mezi květnem 2007 a červencem 2009 zveřejnila na internetových stránkách odborového svazu policie, které byly pod její redakční kontrolou, množství tvrzení, která se týkala nápadných odměn policistů, údajného systému obsazování funkcí, v nichž jsou preferováni příbuzní, nepatřičného politického vlivu na obsazování funkcí a pochybné kvalifikace vyšších policejních důstojníků.

Stěžovatelka byla obžalována z podněcování k neposlušnosti a v roce 2010 shledána vinnou ze spáchání uvedeného trestného činu a odsouzena k pokutě a sesazení z funkce. Vnitrostátní soud prvního stupně nepřistoupil na její argumentaci, že zveřejňování takových tvrzení patřilo k jádru činnosti odborového svazu. Naopak usoudil, že výroky stěžovatelky mohly vyvolat projevy neposlušnosti a jejich pravdivost nešlo vůbec nebo jen stěží ověřit.

Soud vyššího stupně rozsudek potvrdil. Dospěl k závěru, že zveřejněním dokumentů stěžovatelka překročila své právo na svobodu projevu, jelikož uvedla podrobnosti týkající se ozbrojené složky, ke které patřila. Soud rovněž uvedl, že názory uveřejněné stěžovatelkou zakládají jednostrannou kritiku policie, jejíž pravdivost může, ale nemusí být prokázána.

(ii) Odůvodnění rozhodnutí Soudu

a) K tvrzenému porušení článku 10 ve spojení s článkem 11 Úmluvy

Stěžovatelka poukazovala na skutečnost, že jejím odsouzením za výroky publikované na internetu došlo k porušení práva na svobodu projevu, obzvláště za situace, kdy jí nebyla před vnitrostátním soudem dána možnost prokázat pravdivost svých tvrzení.

Soud konstatoval, že stěžovatelčiny kritické názory na způsob vedení policie a výroky o tom, že její čelní představitelé slouží politickým zájmům a pohrdají občany, přesahují její mandát předsedkyně odborového svazu, a proto musí být posuzovány z hlediska obecných zásad týkajících se svobody projevu, a nikoli pod úhlem zásad vztahujících se na projevy související s odborovou činností. Na druhou stranu však tvrzení o nepřiměřených odměnách spadá do rámce činnosti odborů, a proto postih takových výroků odborové předsedkyně je s článkem 10 Úmluvy těžko slučitelný. Navíc, některá tvrzení stěžovatelky jsou hodnotovými soudy, které požívají z hlediska článku 10 velké úrovně ochrany.

Soud se nicméně přiklonil k argumentaci vnitrostátních soudů a výroky stěžovatelky ohledně jednání vedení policie publikované na internetu považoval za způsobilé vyvolat nepokoje v policejních složkách. Soud sice uvedl, že stěžovatelka neměla na vnitrostátní úrovni možnost předložit důkazy pro svá tvrzení, nicméně svá útočná tvrzení nespojila s žádnými fakty. Stěžovatelka, která stála v čele odborů, měla navíc nezanedbatelný vliv na členy odborů, mimo jiné tím, že měla pod kontrolou chod příslušných internetových stránek, přičemž vstupem do složek policie si stěžovatelka měla být vědoma omezení, která s sebou tento status nese.

Soud dospěl k závěru, že zásah do práva stěžovatelky na svobodu projevu byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou, která spočívá v zájmu na udržení disciplíny v policejních složkách a zároveň její důvěryhodnosti. V neposlední řadě dle názoru Soudu mírné sankce uložené stěžovateli, a to pokuta a sesazení z funkce, nebyly za daných okolností nepřiměřené.

b) K tvrzenému porušení článků 6, 13 a 17 Úmluvy

Soud tuto část stížnosti zamítl s tím, že vnitrostátní řízení bylo prosto svévole a nezdá se, že by vnitrostátní orgány nerozhodovaly nestranně.

(iii) Oddělená stanoviska

K rozsudku zaujala odlišné stanovisko soudkyně Tulkens, která se neztotožnila s názorem většiny soudců s ohledem na přísnost uložené sankce, na závažnost postupu vnitrostátních soudů, které neumožnily stěžovateli předložit důkazy pro svá tvrzení, a na okruh skutečností, které patří do rámce činnosti odborového svazu.